

Κείμενο 9

Β. Γλωσσική σημασιολογία

Οι τρόποι για την γλωσσική σημασιολογία είναι οι ακόλουθοι:

1. Σημασιολογία μέσω περιστάσεων, συμφραζόμενα
2. Ερμηνεία
3. Συνώνυμα- αντώνυμα
4. Μετάφραση

Α) Η αποκάλυψη της σημασίας μέσω της περίπτωσης

Αυτός ο τρόπος για την σημασιολογία χρησιμοποιείται για πολύγλωσσες ομάδες και για την έλλειψη γλώσσας επαφής μεταξύ του καθηγητή και των μαθητευόμενων. Τα συμφραζόμενα πρέπει να είναι ακριβή και εύκολα για την κατανόηση. Σε αυτόν τον τρόπο χρησιμοποιείται παράδειγμα ή παραδείγματα, στα οποία η καινούργια λέξη συνεπάγεται από την σκέψη. Για παράδειγμα, εάν πρέπει να εξηγήσουμε τις λέξεις «νέος-μεσήλικας-γέρος», μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις ακόλουθες εκφράσεις:

- Αυτός είναι 10 χρονών→ Αυτός είναι μικρό αγόρι
 - Αυτός είναι 18 χρονών→ Αυτός είναι νέος
 - Αυτός είναι 30 χρονών→ Αυτός είναι νέος
 - Αυτός είναι 35 χρονών→ Αυτός είναι νέος
 - Αυτός είναι 55 χρονών→ Αυτός δεν είναι νέος.
- Αυτός είναι μεσήλικας.

• Αυτός είναι 80 χρονών → Αυτός δεν μπορεί να πάει. Δεν είναι μικρός, δεν είναι νέος, δεν είναι μεσήλικας. Τι είναι αυτός; Αυτός είναι γέρος.

Εάν για παράδειγμα πρέπει να εξηγήσουμε τα ρήματα «δέχομαι-αρνούμαι» μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την ακόλουθη περίπτωση:

A. Άντε να πάμε στον κινηματογράφο

B. Καλά, είμαι σύμφωνος, θέλω

Καθηγητής: Τι κάνει ο A? Ο A προτείνει στον B να πάνε στον κινηματογράφο. Τι λέει ο B? Θέλει? Μπορεί? Λέει «ναι»? Συμφωνεί?

Μαθητευόμενοι: Ναι αυτή είναι σύμφωνη. Αυτή λέει «ναι».

Καθηγητής: Ο A προτείνει, ο B λέει «ναι». Αυτή «δέχεται» την πρόκληση. Αυτή «δεν δέχεται». Αυτή «αρνείται».

B. Ερμηνεία

Αυτή είναι σύντομη περιγραφή, καθορισμός της έννοιας. Και εδώ, όπως και στον προηγούμενο τρόπο, η εξήγηση πρέπει να γίνει μόνο με απολύτως γνωστές λέξεις και εκφράσεις, ωστόσο, φυσικά, αυτό είναι ενδεχόμενο, δηλαδή να ερμηνεύουν άγνωστες λέξεις με άλλες άγνωστες δεν έχει κανένα νόημα. Φυσικά αυτή η μέθοδος είναι χαρακτηριστική για το επίπεδο, όταν οι μαθητευόμενοι δεν έχουν κανένα απόθεμα από το λεξιλόγιο.

Συμπέρασμα:

Η σημασιολογία μέσω των συμφραζόμενων και της ερμηνείας συχνά χρησιμοποιούνται μαζί, η λέξη εξηγείται μέσω των συμφραζόμενων, μετά ερμηνεύεται και στο τέλος δίνονται παράδειγμα ή παραδείγματα για την ενοποίηση των καινούργιων λέξεων. Αυτή η μέθοδος είναι καλή για να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με την απεικόνιση (εκεί όπου είναι ενδεχόμενο), για να αποκλείσει όλες τις πιθανότητες για ενδεχόμενη λανθασμένη κατανόηση.

Γ. Συνώνυμα- Αντώνυμα

Αυτή η μέθοδος μπορεί να χρησιμοποιηθεί ακόμα και στο αρχικό επίπεδο, αλλά ακόμη και πιο περιορισμένη. Στο μεσαίο και στο προχωρημένο επίπεδο της εκμάθησης ξένης γλώσσας πρέπει να εφαρμόζονται συχνά. Για παράδειγμα, καμία από τις λέξεις και τις έννοιες, τις οποίες ενδεχομένως θα μπορούσαμε να τις εξηγήσουμε μέσω συνωνύμων και αντώνυμων είναι οι ακόλουθοι:

Τοποθετώ = θέτω

Γρήγορα ≠ αργά κ.α.

Δ. Μετάφραση

Αυτή είναι ο πιο γρήγορος και πιο οικονομικός τρόπος για την σημασιολογία. Κερδίζει χρόνο και πρακτικά δεν υπάρχουν κίνδυνοι για λανθασμένη κατανόηση. Έχει κίνδυνο όμως η μετάφραση να μην καλύψει ολοκληρωτικά την σημασία της καινούργιας λέξης (για π.χ. κάθομαι= сядя / сядам, ξαπλώνω= лежа / лягам, στέκομαι= стоя / заставам κ.α.).

Η μετάφραση όμως έχει και κάποια μειονεκτήματα. Πάνω απ' όλα δεν αναπτύσσει την σκέψη των μαθητευόμενων. Κάποιοι ερευνητές έχουν αποδείξει, ότι λέξεις, οι οποίες σημασιολογούνται μέσω της μετάφρασης, ξεχνιούνται πιο γρήγορα από λέξεις, οι οποίες σημασιολογούνται με μη μεταφραστική μέθοδο. Παράδειγμα: сънувам / мечтая = ονειρεύομαι. Γι' αυτό είναι καλύτερο η μετάφραση να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με την απεικόνιση και την ερμηνεία.

Μέσω της μετάφρασης δεν μπορούν να σημασιολογήσουν και γραμματικές κατηγορίες, δηλαδή δεν συμπίπτουν πάντα από την σημασία (Минало свършено време ≠ Αόριστος), αλλά ακόμη και κάποιες κατηγορίες δεν υπάρχουν στην μητρική γλώσσα των μαθητευόμενων (για π.χ. αφηγηματική έγκλιση, πληθυντικός αριθμός των αριθμών κ.α.).